

Komunikat
XXIV posiedzenia Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy
Regionalnej i Przygranicznej
Wrocław, dnia 17 września 2013 roku

W dniach 16 – 17 września 2013 roku we Wrocławiu odbyło się XXIV posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej, któremu przewodniczyli Pan Piotr Stachańczyk, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Pan Ambasador dr Peter Schoof, Pełnomocnik ds. Stosunków Zewnętrznych Unii Europejskiej oraz Relacji z Państwami Członkowskimi UE w Federalnym Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

Komisja wysoko oceniła stan stosunków polsko-niemieckich, podkreślając iż oba kraje łączy gęsta sieć powiązań gospodarczych, politycznych i społecznych. Coroczne konsultacje międzyrządowe stanowią forum, na którym Polska i Niemcy mogą omawiać najważniejsze kwestie w stosunkach dwustronnych mając na względzie aktywny wkład do aktualnej dyskusji o przyszłości Unii Europejskiej.

Komisja wskazała na szczególne znaczenie współpracy regionalnej i transgranicznej oraz codziennych kontaktów międzyludzkich dla rozwoju stosunków bilateralnych. W tym kontekście przyjęto z zadowoleniem wszelkie oddolne inicjatywy, służące przekazywaniu wiedzy o kraju sąsiada i utrwalające dialog, jak również aktywność regionów w sferze wymiany młodzieży. Ponadto Komisja odnotowała postępy w ramach rozmów Okrągłego Stołu na temat wspierania mniejszości niemieckiej w Polsce i obywateli niemieckich polskiego pochodzenia oraz Polaków w Niemczech.

Strony zgodnie podkreśliły, że zadaniem Komisji powinno być w dalszym ciągu utrwalanie fundamentów współpracy regionalnej i transgranicznej oraz wyznaczanie nowych płaszczyzn kooperacji jak również umacnianie starych i budowanie nowych mostów porozumienia i współpracy między regionami Polski i Niemiec. Komisja powinna konstruktywnie towarzyszyć przemianom społeczno-politycznym między obydwoma państwami oraz wspierać nowe trendy rozwoju i nowe potencjały współpracy.

Współprzewodniczący Komitetów ds. Współpracy Przygranicznej, ds. Gospodarki Przestrzennej, ds. Współpracy Międzyregionalnej i ds. Edukacji poinformowali Komisję o pracach Komitetów w okresie od ostatniego posiedzenia Komisji. Komisja sformułowała Zalecenia na kolejne Polsko-Niemieckie Konsultacje Międzyrządowe.

Komisja potwierdziła centralną rolę Komitetu ds. Współpracy Międzyregionalnej dla wspólnej dyskusji o tematach i dziedzinach polityki, które dotyczą województw i krajów związkowych bezpośrednio lub w ramach realizowanych działań. Komisja podkreśliła, że jest on właściwym miejscem do wymiany doświadczeń w zakresie takich tematów jak np. gospodarka, nauka i kultura, do wykorzystywania możliwości działania regionów

(województw i krajów związkowych) oraz do uczenia się od siebie wzajemnie na przykładzie najlepszych praktyk.

Komisja podkreśliła konieczność wymiany doświadczeń o procesach demograficznych, w szczególności ich oddziaływaniu na rozwój rynku pracy i sytuację gospodarczą oraz związane z tym wyzwania dla polityki społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej i regionalnej. Obniżająca się stale liczba osób w wieku produkcyjnym oraz wzrastająca liczba osób w wieku poprodukcyjnym prowadzić będą do znaczących zmian w zakresie świadczenia i organizacji pracy. Stąd Komisja podkreśliła znaczenie procesów długofalowego dostosowania, tak by już dziś przygotować społeczeństwo na zmiany strukturalne.

Należy więc wspierać nie tylko politykę edukacyjną i społeczną, lecz także tworzenie nowych i dobrze płatnych miejsc pracy, aby przygotować regiony do wyzwań przyszłości. Ważną rolę odgrywa także polityka prorodzinna, wspieranie opieki nad dziećmi i wsparcie finansowe rodziny oraz przygotowanie specjalnych programów dla seniorów. W celu zapobiegania negatywnym skutkom zmian demograficznych możliwe jest także wykorzystanie środków dostępnych w ramach polityki spójności, w szczególności z Europejskiego Funduszu Społecznego. Sprostanie zmianom demograficznym możliwe jest wyłącznie przy uwzględnieniu różnorodnych dziedzin, takich jak polityka społeczna, polityka prorodzinna, polityka rynku pracy, polityka prozdrowotna, polityka migracyjna i inne oraz poprzez współpracę wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Komisja z zadowoleniem przyjęła podpisanie w dniu 14 listopada 2012 roku Umowy o współpracy w dziedzinie komunikacji kolejowej przez polsko-niemiecką granicę państwową. Umowa ta reguluje ramy współpracy w komunikacji kolejowej przez granicę polsko-niemiecką, aby usprawnić współpracę wszystkich uczestniczących w niej podmiotów. Dostępne środki powinny zostać wykorzystane w celu dalszego podniesienia jakości i efektywności komunikacji kolejowej oraz wzmocnienia współpracy w zakresie standaryzacji i interoperacyjności kolei.

Komisja zapoznała się z kwestiami dotyczącymi zawierania na podstawie tej Umowy dwustronnych porozumień o współpracy pomiędzy zainteresowanymi osobami prawnymi obu państw, a w szczególności pomiędzy organami nadzoru kolejowego, operatorami infrastruktury, przedsiębiorstwami komunikacji kolejowej oraz jednostkami właściwymi dla realizacji przewozów kolejowych o znaczeniu regionalnym przez wspólną granicę państwową.

Komisja wysłuchała informacji dotyczących modernizacji połączeń kolejowych o znaczeniu ponadregionalnym (m.in. Szczecin-Berlin, Wrocław-Berlin, Wrocław-Görlitz-Drezno). Podpisana w dniu 20 grudnia 2012 roku w Szczecinie Umowa między Ministrem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Rzeczypospolitej Polskiej a Federalnym Ministrem Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast Republiki Federalnej Niemiec o współpracy przy

rozwoju połączenia kolejowego Szczecin-Berlin przyczyni się w istotnej mierze do stworzenia warunków dla rozwoju nowoczesnych i bezpiecznych przewozów kolejowych między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec oraz stosunków dwustronnych w wymiarze regionalnym.

Komisja wyraziła nadzieję, że podczas najbliższego posiedzenia polsko-niemieckiej grupy roboczej ds. infrastruktury kolejowej uda się skoordynować działania obu krajów związane z modernizacją połączenia kolejowego Wrocław-Berlin. Komisja wyraziła również nadzieję, że grupa ds. infrastruktury kolejowej zajmie się modernizacją połączenia Wrocław-Görlitz-Drezno, a w szczególności elektryfikacją odcinka Węgliniec-Görlitz.

Komisja podkreśliła dotychczasowy wkład euroregionów na rzecz przyjaznego współistnienia społeczeństw na pograniczu Polski i Niemiec i będzie wspierać dalsze niezbędne i istotne starania euroregionów mające na celu kształtowanie wspólnego pogranicza. Równocześnie Komisja uważa za ważne, aby zaproponowane zalecenia euroregionów zawarte w Memorandum z dnia 5 lutego 2013 roku zostały przyjęte do wiadomości i zweryfikowane przez przedstawicieli przygranicznych województw i krajów związkowych.

Polsko-Niemiecka Komisja Międzyrządowa ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej powołała grupę roboczą ds. aktualizacji Porozumień między Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej a Ministrami Spraw Wewnętrznych Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Brandenburgii i Saksonii o wzajemnej pomocy podczas katastrof, klęsk żywiołowych i innych poważnych wypadków oraz ds. zbadania możliwości rozszerzenia ww. porozumień o Kraj Związkowy Berlin. Obydwie części grupy roboczej rozpoczęły swoją działalność i przygotowują raport ze swoich prac, który będzie podstawą do wypracowania wspólnego polsko-niemieckiego stanowiska w kwestii możliwej aktualizacji przedmiotowych porozumień. Komisja wyraziła przekonanie, że wyniki prac grupy roboczej ułatwią prowadzenie akcji podczas katastrof, klęsk żywiołowych i innych poważnych wypadków na terenach przygranicznych. Komisja wyraziła nadzieję, że tym samym wniesiony zostanie istotny wkład w polepszenie jakości życia obywateli.

Komisja wyraziła swoje zadowolenie z podjęcia przez obie strony niezbędnych kroków prowadzących do wdrożenia polsko-niemieckiej umowy ramowej o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym. Komisja z dużym zadowoleniem przyjęła konkretne postępy w przygotowywaniu koniecznych porozumień o współpracy, osiągnięte we ścisłej współpracy między polskim Ministerstwem Zdrowia i urzędami wojewódzkimi z jednej, i właściwymi niemieckimi ministerstwami federalnymi i krajowymi z drugiej strony. Komisja wyraziła nadzieję, że tak samo zgodnie i w niedalekiej perspektywie uda się znaleźć rozwiązanie otwartych jeszcze kwestii w ważnych pojedynczych dziedzinach.

Komisja wyraziła oczekiwanie, że instytucje krajowe jak najszybciej zakończą rokowania w kwestii polsko-niemieckiej umowy dotyczącej poprawy sytuacji na drogach wodnych

pogranicza polsko-niemieckiego (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi).

Komisja ze szczególnym zadowoleniem przyjęła informację o przyjęciu w dniu 20 czerwca 2013 roku przez Stałą Konferencję Ministrów Oświaty, Nauki i Kultury Krajów Związkowych Republiki Federalnej Niemiec dokumentu strategicznego pn. „Wspieranie języka polskiego jako języka kraju pochodzenia” w Niemczech. Komisja uważa za pożądaną realizację tego dokumentu strategicznego przez kraje związkowe.

Komisja z satysfakcją odnotowała istotny wzrost liczby programów i projektów zrealizowanych w 2013 r. w ramach inicjatywy Dnia Polsko-Niemieckiego, w tym szczególnie akcji Organizacji Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży pn. dzien.de / der-tag.pl.

Komisja przyjęła do wiadomości informację o woli pogłębienia współpracy w ramach Komitetu ds. Edukacji poprzez zwiększenie udziału administracji zespolonej i samorządów województw. Współpraca ta powinna wesprzeć działania rządów, województw i krajów związkowych w zakresie wypracowywania praktycznych rozwiązań, wymiany przykładów dobrych praktyk i wskazywania dalszych obszarów współpracy. Temu celowi powinny również służyć wspólne posiedzenia polskich i niemieckich grup roboczych Komitetu.

Komisja przyjmuje z zadowoleniem opracowanie i wdrożenie zwłaszcza przez podmioty lokalne projektów edukacyjnych, które służyć będą wymianie uczniów i młodzieży, nauce języków obcych i kształceniu zawodowemu. Inicjatywy służące wspieraniu i propagowaniu języka ojczystego i kultury ojczystej w szkołach kraju sąsiedniego, takie jak np. projekt „Deutsch-Wagen-Tour” lub projekt znajdujący się w fazie koncepcyjnej „Polski Express” wzmacniają popyt na naukę języka kraju partnera, tak samo jak działalność poszczególnych placówek dyplomatycznych, organizacji pośredniczących lub organizacji polonijnych. Te podmioty odgrywają również istotną rolę przy wspieraniu nauki języka ojczystego.

Komisja zapoznała się ze stanem prac nad aktualizacją zaleceń dotyczących współpracy transgranicznej w sprawach związanych z planowaniem przestrzennym na obszarach wzdłuż granicy Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec. Przyjęcie zaleceń planowane jest na następnym posiedzeniu Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej.

Komisja przyjęła do wiadomości informację o zakończeniu prac nad Studium Integracji Przestrzennej polskiej części pogranicza Polski i Niemiec (Projekt IPPON). Projekt ten może być podstawą do opracowania wspólnej wizji i strategii rozwojowej dla polsko-niemieckich obszarów przygranicznych.

Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej zaproponuje katalog tematów, które kwalifikują się do wsparcia w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej na obszarze pogranicza Polski

i Niemiec. Katalog ten zostanie opracowany w oparciu o już istniejące dokumenty planistyczne i przekazany stosownym instytucjom programującym do wiadomości.

Komisja zapoznała się z przedstawionymi przez Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej informacjami na temat wyników II etapu konkursu na modelowe projekty kooperacyjne w polsko-niemieckim obszarze przygranicznym. Wyraziła zadowolenie, że po raz kolejny została zgłoszona duża ilość wniosków. Ponadto Komisja została poinformowana o kontynuacji prac nad Studium Transgranicznego Regionu Metropolitalnego Szczecina

Komisja wysłuchała informacji o stanie i kierunkach rozwoju energetyki odnawialnej na Dolnym Śląsku oraz w innych regionach w Polsce i Niemczech. Opowiada się za dalszą wymianą doświadczeń ze szczególnym uwzględnieniem istniejących możliwości prawnych i technicznych zastosowania tych rozwiązań w warunkach polskich i niemieckich. Komitety w ramach swoich prac powinny kontynuować wymianę doświadczeń na temat regionalnych projektów i możliwości współpracy.

Ponadto Komisja przyjęła do wiadomości informacje o działalności Partnerstwa-Odry, o dialogu dotyczącym bezpieczeństwa w ramach „Rozmów Gdańskich” oraz bieżącym stanie przygotowań programów EWT na okres 2014 - 2020.

XXV posiedzenie Komisji Międzyrządowej odbędzie się w 2014 roku w Wolnym Kraju Saksonii. Dokładne miejsce i termin posiedzenia zostaną uzgodnione w trybie roboczym.

Piotr Stachańczyk

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

Przewodniczący polskiej części Polsko-
Niemieckiej Komisji Międzyrządowej
ds. Współpracy Regionalnej
i Przygranicznej

Dr Peter Schoof

Ambasador, Pełnomocnik ds. Stosunków
Zewnętrznych Unii Europejskiej oraz Relacji
z Państwami Członkowskimi UE w Federalnym
Ministerstwie Spraw Zagranicznych

Przewodniczący niemieckiej części Polsko-
Niemieckiej Komisji Międzyrządowej
ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej